

SPORAZUM

IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I KRALJEVINE NORVEŠKE O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA U ODNOSU NA POREZE NA DOHODAK I NA IMOVINU

(„Službeni list SFRJ-Međunarodni ugovori“, broj
9/85)

Član 1.

OBLAST PRIMJENE SPORAZUMA

Ovaj Sporazum se primjenjuje na lica koja su rezidenti jedne ili obje države ugovornice.

Član 2.

POREZI NA KOJE SE PRIMJENJUJE SPORAZUM

1. Ovaj sporazum se primjenjuje na poreze na dohodak i na imovinu koje zavodi država ugovornica ili njezina društveno-politička zajednica, bez obzira na način na koji se ubiru. Sporazum se primjenjuje i na doprinose koji se ubiru u Jugoslaviji, osim doprinosa za socijalno osiguranje.
2. Porezima na dohodak i na imovinu smatraju se svi porezi koji se zavode na ukupan dohodak, ukupnu imovinu, ili na dijelove dohotka ili imovine, uključujući poreze na prihode od otuđenja pokretnina ili nekretnina, poreze na ukupne iznose ličnih dohodaka koje isplaćuju preduzeća, kao i poreze na prirast imovine. Za svrhe ovog sporazuma, porezima se smatraju i doprinosi predviđeni u stavu 1. ovog člana.
3. Postojeći porezi na koje se primjenjuje ovaj sporazum su:
  - a) u Jugoslaviji:
    - (i) porez i doprinosi iz dohotka organizacija udruženog rada,
    - (ii) porez i doprinosi iz ličnog dohotka iz radnog odnosa,
    - (iii) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od poljoprivredne djelatnosti,
    - (iv) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od samostalnog obavljanja privrednih i neprivrednih djelatnosti,

- (v) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja,
  - (vi) porez na prihod od imovine i imovinskih prava,
  - (vii) porez na imovinu,
  - (viii) porez iz ukupnog prihoda građana,
  - (ix) porez na dobit stranih lica ostvarenu ulaganjem u domaću organizaciju udruženog rada za svrhe zajedničkog poslovanja,
  - (x) porez na dobit stranih lica ostvarenu izvođenjem investicijskih radova,
  - (xi) porez na prihod stranih lica ostvaren od prijevoza putnika i robe
- (u daljem tekstu: "jugoslavenski porez"),

b) u Norveškoj:

- (i) nacionalni porez na dohodak,
  - (ii) okružni – opštinski porez na dohodak,
  - (iii) opštinski porez na dohodak,
  - (iv) nacionalni doprinosi fonda za porezno izjednačavanje,
  - (v) nacionalni porez na imovinu,
  - (vi) opštinski porez na imovinu,
  - (vii) nacionalne takse na primanja umjetnika nerezidenata,
  - (viii) porez na pomorce.
- (u daljnjem tekstu: "norveški porez").

4. Sporazum se primjenjuje i na iste ili bitno slične poreze koji se zavedu nakon dana potpisivanja ovog sporazuma pored, ili umjesto, postojećih poreza. Nadležni organi država ugovornica saopštavaju jedni drugima značajnije promjene u njihovim poreznim zakonima.

Član 3.

OPŠTE DEFINICIJE

1. Za potrebe ovog Sporazuma:

- a) izrazi "država ugovornica" i "druga država ugovornica" označavaju Jugoslaviju ili Norvešku, zavisno od smisla,

- b) izraz "Jugoslavija" označava Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju, a izraz "Norveška" označava Kraljevinu Norvešku; ovaj izraz ne obuhvata Svalbard, Jan Mayen i norveške zavisne teritorije ("Biland"),
  - c) izraz "državljeni" označava sva fizička lica koje imaju državljanstvo države ugovornice,
  - d) izraz "lice" označava fizičko lice i pravno lice,
  - e) izraz "društvo" označava u odnosu na Jugoslaviju, organizaciju udruženog rada i drugo pravno lice podložno oporezivanju, u odnosu na Norvešku, pravno lice koje se za svrhe oporezivanja smatra pravnim licem,
  - f) Izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju, zavisno od smisla, u odnosu na Jugoslaviju, organizaciju udruženog rada i drugu samoupravnu organizaciju i zajednicu, radne ljude koji ličnim radom samostalno obavljaju djelatnosti i preduzeće osnovano izvan teritorija Jugoslavije kojim rukovodi rezident Jugoslavije, a u odnosu na Norvešku, preduzeće kojim rukovodi rezident Norveške. Ovi izrazi ne obuhvataju djelatnosti navedene u čl. 14. i 17. ovog sporazuma,
  - g) Izraz "međunarodni saobraćaj" označava svaki prijevoz brodom ili vazduhoplovom koji obavlja preduzeće čije se sjedište stvarne uprave nalazi u državi ugovornici, osim ako se prijevoz brodom ili vazduhoplovom obavlja isključivo između mjesta u drugoj državi ugovornici,
  - h) Izraz "stalna baza" označava sjedište djelatnosti stalnog ili trajnijeg karaktera, preko koga se obavljaju profesionalne djelatnosti,
  - i) Izraz "mjerodavan organ" označava:
    - (i) u odnosu na Norvešku – ministra finansija i carina ili njegovog ovlaštenog predstavnika,
    - (ii) u odnosu na Jugoslaviju – Savezni sekretarijat za finansije, odnosno njegovog ovlaštenog predstavnika.
2. Kad država ugovornica primjenjuje ovaj sporazum, svaki izraz koji nije definiran Sporazumom ima značenje prema zakonu te države koji se odnosi na porez na koje se Sporazum primjenjuje.

Član 4.

REZIDENT

1. U smislu ovog sporazuma, izraz "rezident države ugovornice" označava lice koje u državi ugovornici, prema zakonima te države, podleže oporezivanju po osnovu svog prebivališta, boravišta, sjedišta uprave ili drugog obilježja slične prirode.
2. Ako je prema odredbama stava 1. ovog člana fizičko lice rezident obje države ugovornice, njegov se status određuje na sljedeći način:
  - a) smatra se da je rezident države u kojoj ima stalno mjesto stanovanja. Ako ima stalno mjesto stanovanja u obje države, smatra se da je rezident države s kojom ima bliže lične i ekonomske veze (središte životnih interesa),
  - b) ako se ne može odrediti u kojoj državi ugovornici ima središte životnih interesa, ili ako ni u jednoj državi nema stalno mjesto stanovanja, smatra se da je rezident države u kojoj ima uobičajeno mjesto stanovanja,
  - c) ako ima uobičajeno mjesto stanovanja u obje države ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se da je rezident države čiji je državljanin,
  - d) ako je državljanin obje države ili ni jedne od njih, nadležni organi država ugovornica riješit će pitanje sporazumno.
3. Ako je prema odredbama stava 1. lice, osim fizičkog, rezident obje države ugovornice, smatraće se da je rezident države u kojoj se nalazi njegovo sjedište stvarne uprave.

Član 5.

STALNA POSLOVNA JEDINICA

1. U smislu ovog sporazuma, izraz "stalna poslovna jedinica" označava stalno mjesto poslovanja preko koga se poslovanje preduzeća obavlja potpuno ili djelomično.
2. Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" podrazumijeva se posebno:
  - a) sjedište uprave,
  - b) filijala,
  - c) poslovnica,

- d) fabrika,
  - e) radionica,
  - f) rudnik, izvor nafte ili plina, kamenolom ili drugo mjesto iskorištavanja prirodnih bogatstava.
3. Gradilište, građevinski, montažni ili instalacijski radovi ili odnosne nadzorne ili konsultantske djelatnosti čine stalnu poslovnu jedinicu samo ako takvo gradilište, radovi ili djelatnosti traju duže od dvanaest mjeseci.
4. Izuzetno od odredaba prethodnih stavova ovoga člana, pod izrazom "stalna poslovna jedinica" ne podrazumijeva se:
- a) korištenje objekata i opreme isključivo za uskladištenje, izlaganje ili isporuku dobara ili robe koja pripada preduzeću države,
  - b) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo u svrhe uskladištenja, izlaganja ili isporuke,
  - c) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo sa ciljem da je drugo preduzeće preradi,
  - d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhe kupovine dobara ili robe ili pribavljanja obavijesti za preduzeće,
  - e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu reklamiranja, pružanja obavijesti, znanstvenog istraživanja ili sličnih djelatnosti koje imaju pripremni ili pomoćni karakter za preduzeće,
  - f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu djelatnosti navedenih u tačkama od a) do e) u bilo kojoj kombinaciji, pod uvjetom da je ukupna djelatnost stalnog mjesta poslovanja koja nastaje iz ove kombinacije pripremnog ili pomoćnog karaktera.
5. Izuzetno od odredaba st. 1. i dvije, ako lice, osim zastupnika sa samostalnim statusom na koga se primjenjuje stav 6, radi u ime preduzeća i ima i stalno koristi u državi ugovornici ovlaštenje da zaključuje ugovore u ime preduzeća, smatra se da to preduzeće ima stalnu poslovnu jedinicu u toj državi u odnosu na djelatnosti koje to lice obavlja za preduzeće osim ako su djelatnosti tog lica ograničene na djelatnosti navedene u stavu 4. koje, ako bi se obavljale preko stalnog mjesta poslovanja, ne bi činile ovo stalno mjesto poslovanja stalnom poslovnom jedinicom prema odredbama tog stava.

6. Ne smatra se da preduzeće države ugovornice ima stalnu poslovnu jedinicu u državi ugovornici samo zato što svoje poslovanje obavlja u toj državi preko posrednika, generalnog komisionog zastupnika ili drugog predstavnika sa samostalnim statusom, ako ta lica rade u okviru svoje redovne poslovne djelatnosti.
7. Činjenica da društvo koje je rezident države ugovornice kontroliše društvo ili je pod kontrolom društva koje je rezident druge države ugovornice, ili koje obavlja poslovanje u toj drugoj državi (bilo preko stalne poslovne jedinice ili na drugi način) samo po sebi nije dovoljna da se jedno društvo smatra stalnom poslovnom jedinicom drugog društva.

Član 6.

DOHODAK OD NEPOKRETNOSTI

1. Dohodak koji rezident države ugovornice ostvari od nepokretnosti (uključujući dohodak od poljoprivrede i šumarstva) koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Izraz "nepokretnosti" ima značenje prema zakonu države ugovornice u kojoj se navedena imovina nalazi. Pomorski brodovi i vazduhoplovi ne smatraju se nepokretnostima.
3. Odredbe stava 1. ovog člana primjenjuju se i na dohodak koji se ostvari od neposrednog korištenja, iznajmljivanja ili drugog načina korištenja nepokretnosti.
4. Odredbe st. 1. i 3. ovog člana primjenjuju se i na dohodak od nepokretnosti preduzeća i na dohodak od nekretina koje se koriste za obavljanje samostalnih ličnih djelatnosti.

Član 7.

DOHOCI OD POSLOVANJA

1. Dohoci preduzeća države ugovornice oporezuju se samo u toj državi, osim ako preduzeće ne obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi. Ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice, dohoci tvrtke mogu biti oporezovani u toj drugoj državi, ali samo do iznosa koji se pripisuje toj stalnoj poslovnoj jedinici.
2. U skladu sa odredbama stava 3. ovog člana, ako preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko

stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, u svakoj državi ugovornici pripisuju se toj stalnoj poslovnoj jedinici dohoci koje bi mogla ostvariti da je bila odvojena i posebno preduzeće koje se bavi istim ili sličnim djelatnostima pod istim ili sličnim uslovima i da je poslovala potpuno samostalno s preduzećem čija je stalna poslovna jedinica.

3. Prilikom utvrđivanja dohodaka stalne poslovne jedinice priznaju se kao odbici troškovi koji su učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući izvršne i opšte upravne troškove u državi u kojoj se stalna poslovna jedinica nalazi ili na drugom mjestu.
4. Dohoci koji se pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici određuju se temeljem posebnih poslovnih knjiga koje vodi stalna poslovna jedinica. Ako te knjige ne daju odgovarajuću osnovu za određivanje dohodaka stalne poslovne jedinice, ti se dohoci mogu odrediti na temelju raspodjele ukupnih dohodaka preduzeća na njegove posebne dijelove. Usvojeni metod raspodjele treba biti takav da rezultat bude u skladu s načelima iz ovog člana. Ako je potrebno, nadležna tijela država ugovornica nastoje da se dogovore o metodi određivanja dohodaka stalne poslovne jedinice tvrtke.
5. Stalnoj poslovnoj jedinici se ne pripisuju dohoci ako ta stalna poslovna jedinica sama kupuje dobra ili robu za preduzeće.
6. Za svrhe prethodnih stavova, dohoci koji se pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici utvrđuju se svake godine istim metodom, osim ako ne postoji opravdan i dovoljan razlog da se postupi drukčije.
7. Dobit koju rezident Norveške ostvari u Jugoslaviji po osnovu učešća u zajedničkom poslovanju s jugoslavenskim preduzećem, može se oporezivati u Jugoslaviji, osim ako se posao ne obavlja preko stalne poslovne jedinice u Norveškoj.
8. Ako dohoci obuhvaćaju i dijelove dohotka koji su na poseban način regulirani u drugim članovima ovog sporazuma, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova.

Član 8.

POMORSKI I VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ

1. Dohoci od korištenja brodova ili zrakoplova u međunarodnom prometu oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.

2. Ako se sjedište stvarne uprave preduzeća koje se bavi međunarodnim saobraćajem nalazi na pomorskom brodu, smatra se da se nalazi u državi ugovornici u kojoj se nalazi matična luka pomorskog broda ili, ako nema matične luke, u državi ugovornici čiji je rezident korisnik pomorskog broda.
3. Odredbe stava 1. ovog člana primjenjuju se i na dohotke od učestvovanja u pulu, zajedničkom poslovanju ili međunarodnoj poslovnoj agenciji.
4. Odredbe st. 1. i 3. primjenjuju se na dohotke koje ostvari zajednički norveški, danski i švedski konzorcij za vazdušni promet Scandinavian Airlines System (SAS), ili samo do iznosa dobiti koju ostvari Det Norske Luftfartsselskap A / S (DNL), norveški partner u Scandinavian Airlines System (SAS), proporcionalno svom učešću u toj organizaciji.

Član 9.

UDRUŽENA PREDUZEĆA

1. Ako:
  - a) preduzeće države ugovornice učestvuje neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili
  - b) ista lica učestvuju neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeća druge države ugovornice,

i ako su u oba slučaja između ta dva preduzeća u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima stvoreni ili nametnuti uslovi različiti od uslova koji bi bili stvoreni između samostalnih preduzeća, dohoci koji bi bez tih uslova nastali za jedno od preduzeća, ali zbog tih uslova nisu nastali, mogu se uključiti u dohotke tog preduzeća i shodno tome oporezivati.

Član 10.

DIVIDENDE

1. Dividende koje društvo koje je rezident države ugovornice isplaćuje rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Dividende se mogu oporezivati i u državi ugovornici čiji je rezident društvo koje isplaćuje dividende, u skladu sa zakonom te države, ali

tako razrezan porez ne može preći 15 posto od bruto iznosa dividendi.

Nadležni organi država ugovornica se dogovaraju o načinu primjene ovih ograničenja.

Ovaj stav ne utiče na oporezivanje društva na dohotke iz kojih se dividende isplaćuju.

3. Izraz "dividende" kako je upotrijebljen u ovom članku, označava dohodak od dionica ili drugih prava koja učestvuju u dohocima, a nisu potraživanja, kao i dohodak od drugih prava društva koji je porezni izjednačen sa dohotkom od akcija u zakonu te države čiji je rezident društvo koje vrši raspodjelu. Izraz dividende ne obuhvata dobit koju rezident Norveške ostvari u Jugoslaviji od svog učešća u zajedničkom poslovanju s jugoslavenskim preduzećem.
4. Odredbe st. 1. i 2. ovog članka ne primjenjuju se ako primalac dividendi, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici čiji je rezident društvo koje isplaćuje dividende, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalno lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo na osnovu koga se dividende isplaćuju je povezano sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primjenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7. i 14.
5. Ako društvo, rezident države ugovornice ostvaruje dobit ili dohodak u drugoj državi ugovornici, ta druga država ne može da zavede porez na dividende koje isplaćuje društvo, osim ako su te dividende isplaćene rezidentu te druge države ili ako je pravo na temelju kojega se dividende isplaćuju neposredno povezano s stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom koja se nalazi u toj drugoj državi, niti da oporezuje neraspodijeljenu dobit društva porezom na neraspodijeljenu dobit društva čak i ako se isplaćene dividende ili neraspodijeljena dobit u potpunosti ili djelomično sastoji od dobiti ili dohotka koji su ostvareni u toj drugoj državi.

Član 11.

KAMATA

1. Kamata koju rezident države ugovornice ostvari iz izvora u drugoj državi ugovornici oporezuje se samo u prispomenutoj državi.
2. Izraz "kamata", kako je upotrijebljen u ovom članu, označava dohodak od potraživanja svake vrste, nezavisno od toga jesu li osigurani zalogom, a posebno dohodak od državnih vrijednosnih papira i dohodak od obligacija ili obveznica.
3. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako primalac kamate, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj kamata nastaje, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalno lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a potraživanje na koje se plaća kamata je neposredno povezano s tom stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primjenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7. i 14.
4. Ako zbog posebnog odnosa između isplatilaca i primalaca ili između njih i nekog drugog lica iznos kamate, imajući u vidu potraživanja za koje se ona plaća, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između isplatilaca i primalaca, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak isplaćenog iznosa oporezuje se u skladu sa zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 12.

AUTORSKE NAKNADE

1. Autorske naknade koje su nastale u državi ugovornici i isplaćene rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi ako je taj rezident primalac naknade.
2. Autorske naknade iz stava 1. ovog člana mogu se oporezivati i u državi ugovornici u kojoj nastaju, u skladu sa zakonima te države, ali tako razrezan porez ne može preći 10 posto od bruto iznosa autorskih naknada. Nadležni organi država ugovornica dogovaraju se o načinu primjene ovog ograničenja.
3. Izraz "autorske naknade", kako je upotrijebljen u ovom članu, označava plaćanja bilo koje vrste koja su primljena kao naknada za korištenje ili za pravo korištenja autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo, uključujući bioskopske filmove i filmove ili trake za radio ili televiziju, kao i za korištenje ili za pravo korištenja patenta, zaštitnog znaka, nacrtu ili modela, plana, tajne formule ili postupka, ili za korištenje ili za pravo korištenja industrijske, komercijalne ili naučne opreme, ili za obavijesti koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.
4. Odredbe st. 1. i 2. ne primjenjuju se ako primatelj autorskih naknada, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili ako u toj drugoj državi obavlja samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo ili imovina na temelju kojih se autorske naknade plaćaju su

neposredno povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primjenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7. i 14.

5. Smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici ako je isplatilac sama ta država, njena društveno-politička zajednica ili rezident te države.
6. Izuzetno od odredaba stava 5. ovog člana, smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici u kojoj isplatilac autorskih naknada ima stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu u vezi sa kojom je nastala obaveza plaćanja autorskih naknada i koja snosi te autorske naknade, bez obzira jesu li isplatilac autorskih naknada rezident te države ugovornice.
7. Ako, zbog posebnog odnosa između isplatilaca i primalaca ili između njih i nekog drugog lica, iznos autorskih naknada, imajući u vidu korištenje, pravo ili informaciju za koje su one plaćene, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između isplatilaca i primalaca, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak isplaćenog iznosa oporezuje se u skladu sa zakonom svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 13.

PRIHODI OD IMOVINE

1. Prihodi koje rezident države ugovornice ostvari od otuđenja nepokretnosti spomenute u članu 6, koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Prihodi od otuđenja pokretnina koja čini dio imovine namijenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnine koja pripada stalnoj bazi koju koristi rezident države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih djelatnosti, uključujući i prihode od otuđenja te stalne poslovne jedinice (same ili zajedno sa cijelim preduzećem) ili stalne baze mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Izuzetno od odredaba stava 2. ovog člana, prihodi od otuđenja brodova ili vazduhoplova koji se koriste u međunarodnom saobraćaju, od riječnih brodova koji se koriste u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima ili od pokretnine koja služi za korištenje takvih pomorskih ili riječnih brodova ili vazduhoplova oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
4. Prihodi od otuđenja imovine, osim imovine navedene u st. 1, 2. i 3. ovog člana, oporezuju

se samo u državi ugovornici čiji je rezident lice koje je otuđio imovinu.

5. Prihodi koje ostvari fizičko lice koje je rezident Jugoslavije od otuđenja akcija u društvu čija je imovina u potpunosti ili djelomično podijeljena na dionice i koje je rezident Norveške, za svrhe norveškog poreza mogu se oporezivati u Norveškoj.

Član 14.

SAMOSTALNE LIČNE DJELATNOSTI

1. Dohodak koji fizičko lice koje je rezident države ugovornice ostvari od profesionalnih djelatnosti ili drugih samostalnih djelatnosti sličnog karaktera može se oporezivati u toj državi ugovornici. Takav dohodak se izuzima od oporezivanja u drugoj državi ugovornici, osim u slučajevima predviđenim u stavu 2. ovog člana.
2. Dohodak koji fizičko lice, rezident jedne od država, ostvari od profesionalnih djelatnosti ili drugih samostalnih djelatnosti sličnog karaktera u drugoj državi može se oporezivati u toj drugoj državi ako fizičko lice boravi u toj drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno iznose 183 dana ili više u dvije uzastopne godine, ili ima stalnu bazu u toj drugoj državi, a dohodak se pripisuje toj stalnoj bazi.
3. Izraz "profesionalne djelatnosti" posebno obuhvata samostalne naučne, književne, umjetničke, obrazovne ili nastavne djelatnosti, kao i samostalne djelatnosti liječnika, advokata, inženjera, arhitekata, stomatologa i računovođa.

Član 15.

RADNI ODNOS

1. U skladu sa odredbama čl. 16, 17, 18, 19. i 20. ovog sporazuma, lični dohoci i druga slična primanja koja ostvari rezident države ugovornice iz radnog odnosa oporezuju se samo u toj državi, a ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici, primanja se mogu oporezivati u toj drugoj državi pošto su u njoj ostvarena.
2. Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, primanja koja rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa u drugoj državi ugovornici oporezuju se samo u prvo spomenutoj državi:
  - a) ako primalac boravi u drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno ne prelaze 183 dana u dvije uzastopne godine,

- b) ako je primanja isplatilo lice ili su isplaćena u ime lica koja je rezident u državi u kojoj je primalac rezident i čije se poslovne djelatnosti ne sastoje u potpunosti ili skoro u potpunosti od iznajmljivanja radne snage,
- c) ako primanja ne terete stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu koju lice koje je rezident u državi ugovornici ima u drugoj državi ugovornici.
3. a) Lični dohoci koje fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njena društveno – politička zajednica oporezuju se samo u toj državi.
- b) Lični dohoci koje fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njena društveno – politička zajednica oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako primalac obavlja rad u toj drugoj državi i rezident je te države ugovornice i pod uslovom:
- (i) da je državljanin te države, ili
- (ii) nije postao rezident te države isključivo zbog obavljanja rada.
4. Lični dohoci koje fizičko lice ostvari radom u vezi s privrednom djelatnošću države ugovornice ili njezine društveno – političke zajednice oporezuju se u skladu s odredbama st. 1. i 2. ovog člana.
5. Lični dohoci koje fizičko lice ostvari kao predstavnik Zajedničkog privrednog predstavništva Jugoslavije ili Turističkog saveza Jugoslavije oporezuju se samo u Jugoslaviji.
6. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, primanja ostvarena iz radnog odnosa na brodu ili vazduhoplovu koji se koristi u međunarodnom saobraćaju mogu se oporezivati u državi ugovornici u kojoj se nalazi mjesto stvarne uprave preduzeća.
7. Primanja koja ostvari rezident Norveške iz radnog odnosa na vazduhoplovu koji koristi vazduhoplovni konzorcij Scandinavian Airlines System (SAS) oporezuje se samo u Norveškoj.

Član 16.

NAKNADE OSTVARENE ZA RAD U ZAJEDNIČKOM ORGANU POSLOVANJA (NAKNADE DIREKTORA)

1. Naknade direktora i druga slična primanja koja ostvari rezident Jugoslavije u svojstvu člana odbora direktora ili drugog sličnog tijela društva koje je rezident Norveške mogu se oporezivati u Norveškoj.

2. Naknade i druga lična primanja koja ostvari rezident Norveške u svojstvu člana zajedničkog organa poslovanja društva koje je rezident Jugoslavije mogu se oporezivati u Jugoslaviji.

Član 17.

UMJETNICI I SPORTISTI

1. Izuzetno od odredaba čl. 14. i 15. ovog sporazuma dohodak koji ostvare pozorišni, filmski, radio ili televizijski umjetnici, muzičari, sportiste i drugi izvođači od ličnih djelatnosti u tom svojstvu, može se oporezivati u državi ugovornici u kojoj su te djelatnosti obavljene.
2. Ako dohodak iz stava 1. ovog člana od ličnih djelatnosti izvođača ili sportista u tom svojstvu ne priteče lično izvođaču ili sportisti već drugom licu, taj dohodak se može, izuzetno od odredaba čl. 7, 14. i 15. ovog sporazuma oporezivati u državi ugovornici u kojoj su obavljene djelatnosti izvođača ili sportiste.
3. Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, dohodak koji je ostvaren od djelatnosti iz stava 1. ovog člana u okviru programa kulturne ili sportske razmjene koji su odobrile obje države ugovornice oporezuje se samo u državi u kojoj je izvođač ili sportista rezident.

Član 18.

PENZIJE

1. Penzije i druga slična primanja isplaćena rezidentu države ugovornice po temelju ranijeg radnog odnosa oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident primalac penzije.
2. Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, penzija koju fizičkom licu isplaćuje Jugoslavija ili njezina društveno – politička zajednica iz proračuna ili iz posebnog fonda oporezuje se samo u Jugoslaviji

Član 19.

STUDENTI

1. Sredstva koja student ili učenik usmjerenog obrazovanja ili vježbenik koji je neposredno prije odlaska u državu ugovornicu bio ili je rezident druge države ugovornice, a koji boravi u prvospomenutoj državi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja, dobiva za

izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje, ne oporezuju se u toj državi, pod uvjetom da mu takva sredstva dolaze iz izvora izvan te države.

2. Dohodak koji ostvari student, učenik usmjerenog obrazovanja ili pripravnik od djelatnosti koje obavlja u državi ugovornici u kojoj boravi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja ne oporezuje se u toj državi za period koji ukupno nije duži od pet godina ako primanja u jednoj kalendarskoj godini od ličnih usluga učinjenih u toj drugoj državi ugovornici, koja dopunjavaju spomenuta sredstva, nisu veća od 15.000 norveških kruna ili od njihove protivvrijednosti u jugoslavenskim dinarima.

Član 20.

NASTAVNICI I PROFESORI

1. Fizičko lice koje boravi u državi ugovornici radi držanja nastave ili angažiranja u istraživačkom radu na univerzitetu, višoj školi ili drugoj priznatoj obrazovnoj instituciji u toj državi ugovornici i koje je ili je neposredno prije tog boravka bilo rezident druge države ugovornice izuzima se od oporezivanja u prvospomenutoj državi ugovornici na primanja za takvu nastavu ili istraživački rad za period koji nije duži od dvije godine od dana njegovog prvog boravka u tom cilju, ali samo ako su ta primanja oporezovana u toj drugoj državi.
2. Odredbe stava 1. ovog člana ne primjenjuju se na dohodak od istraživačkog rada ako istraživački rad nije poduzet u javnom interesu nego prvenstveno u ličnom interesu određenog lica ili više lica.

Član 21.

OSTALI DOHODAK

1. Dijelovi dohotka rezidenta države ugovornice, bez obzira gdje nastaju, koji nisu regulirani u prethodnim članovima ovog sporazuma, oporezuju se samo u toj državi.
2. Odredbe stava 1. ovog člana ne primjenjuju se na dohodak, osim na dohodak od nepokretnosti, ako primalac tog dohotka, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, ili ako u toj drugoj državi obavlja samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se u njoj nalazi, a pravo ili imovina na temelju kojih se dohodak plaća su neposredno povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom

slučaju primjenjuju se, prema potrebi, odredbe čl. 7. ili 14.

Član 22.

IMOVINA

1. Imovina koja se sastoji od nepokretnosti koju posjeduje rezident države ugovornice i koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Imovina koja se sastoji od pokretnina koja predstavlja dio imovine namijenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnine koja pripada stalnoj bazi koja služi rezidentu države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih djelatnosti, može se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Imovina koja se sastoji od brodova i vazduhoplova koji se koriste u međunarodnom saobraćaju i pokretnine koje služe za korištenje takvih brodova i vazduhoplova, oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
4. Svi ostali dijelovi imovine rezidenta države ugovornice oporezuju se samo u toj državi.

Član 23.

METODE OTKLANJANJA DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA

Dvostruko oporezivanje se izbjegava na sljedeći način:

1. U Jugoslaviji se dvostruko oporezivanje izbjegava na sljedeći način:
  - a) ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak ili posjeduje imovinu koja se u skladu s odredbama ovog ugovora može oporezivati u Norveškoj, Jugoslavija, shodno odredbama tač. b) i c) ovog stava, izuzima taj dohodak ili imovinu od poreza,
  - b) ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak koji u skladu s odredbama čl. 10, 12. i 16. ovog sporazuma može biti oporezivan u Norveškoj, Jugoslavija priznaje kao odbitak od poreza na dohodak tog rezidenta iznos jednak porezu koji je plaćen u Norveškoj. Taj odbitak ne može preći dio poreza koji je obračunat prije izvršenog odbijanja, a koji

odgovara dohotku ostvarenom u Norveškoj.

- c) ako su, u skladu sa nekom odredbom Sporazuma, dohodak koji ostvari, odnosno imovina koju posjeduje rezident Jugoslavije izuzeti od poreza u Jugoslaviji, Jugoslavija može, pri obračunavanju poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta, primijeniti poreznu stopu koja bi bila primijenjena da izuzeti dohodak ili imovina nisu bili tako izuzeti.
2. U Norveškoj se dvostruko oporezivanje izbjegava na sljedeći način:
- a) ako rezident Norveške ostvaruje dohodak ili posjeduje imovinu koja se, u skladu s odredbama ovog sporazuma, može oporezivati u Jugoslaviji, Norveška, shodno odredbama tač. b), c) i d) ovog stavka, izuzima taj dohodak ili imovinu od poreza,
- b) ako rezident Norveške ostvaruje dijelove dohotka koji, prema odredbama čl 7., 10, 12. i 16, može biti oporezivan u Jugoslaviji, Norveška priznaje kao odbitak od poreza na dohodak tog lica iznos jednak porezu koji je plaćen u Jugoslaviji. Taj odbitak ne može biti veći od dijela poreza koji je obračunat prije tog odbitka, a koji odgovara tim dijelovima dohotka ostvarenim u Jugoslaviji;
- c) ako se izuzeće ili umanjenje od jugoslavenskog poreza koji se shodno članu 7. stavak 7. ovog sporazuma, plaća na dobiti koje ostvari rezident Norveške u Jugoslaviji od svog učešća u zajedničkom poslovanju s jugoslavenskim preduzećem, odobrava u skladu sa jugoslavenskim zakonom, tada se za potrebe tačke b) odbitak od norveškog poreza odobrava kao da takvo izuzeće ili umanjenje nije bilo odobreno. Odredbe ove točke primjenjuju se samo tekom prvih deset godina u kom periodu je ovaj sporazum na snazi. Godinu dana prije isteka razdoblja od deset godina nadležni organi mogu se međusobno konzultirati i utvrditi da li se ovaj period produžiti.
- d) ako su, u skladu sa nekom odredbom Sporazuma, dohodak koji ostvari, odnosno imovina koju posjeduje rezident Norveške izuzeti od poreza u Norveškoj, Norveška može, pri obračunavanju poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta, uzeti u obzir izuzeti dohodak ili imovinu.

Član 24.

JEDNAK TRETMAN

1. Rezidenti države ugovornice ne podliježu u drugoj državi ugovornici oporezivanju ili obavezi u vezi sa oporezivanjem koji su drukčiji ili teži od oporezivanja i obveza u vezi s oporezivanjem kojima rezidenti te druge države podliježu ili mogu podlijegati u istim uvjetima.
2. Oporezivanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ne može biti nepovoljnije u toj drugoj državi od oporezivanja preduzeća te druge države koja obavljaju iste djelatnosti. Ova odredba ne može tumačiti tako da obvezuje državu ugovornicu da rezidentima druge države ugovornice odobrava lična oslobađanja, olakšice i umanjenja za svrhe oporezivanja zbog ličnog statusa ili porodičnih obveza koje odobrava svojim rezidentima.
3. Kamata, autorske naknade i druge isplate koje plaća preduzeće države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezivih dohodaka takvog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su isplaćene rezidentu prvospomenute države, osim u slučajevima predviđenim u odredbama člana 9, člana 11. stava 4, ili člana 12. stava 7. Na isti način, dugovi preduzeća države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezivanja imovine tog preduzeća, odbijaju se kao da su bili utvrđeni s Rezidentom prvospomenute države.
4. Preduzeća države ugovornice, čiju imovinu potpuno ili djelomično, posredno ili neposredno posjeduju ili kontroliraju jedan ili više rezidenata druge države ugovornice, u prvospomenutoj državi ugovornici, ne podliježu oporezivanju ili obavezi u vezi sa oporezivanjem koji su drukčiji ili teži od oporezivanja i obveza u vezi s oporezivanjem kojim druga slična preduzeća prvospomenute države podliježu ili mogu podlijegati.
5. Odredbe ovog člana ne mogu se tumačiti tako da obvezuju državu ugovornicu da državljanima druge države ugovornice koji nisu državljanima prvospomenute države potiče izuzetno porezno oslobađanje koje je dano državljanima i licima čiji su roditelji državljanima prvospomenute države.

Član 25.

POSTUPAK ZAJEDNIČKOG DOGOVARANJA

1. Ako rezident države ugovornice smatra da mjere jedne ili obje države ugovornice dovode ili će dovesti do njegovog oporezivanja koje nije u skladu sa odredbama ovog sporazuma, on može, bez obzira na pravna sredstva

predviđena unutarnjim zakonom tih država, izložiti svoj slučaj nadležnom tijelu države ugovornice čiji je rezident.

Slučaj mora biti izložen u roku od pet godina od prvog obavijesti o mjeri koja je dovela do oporezivanja koje nije u skladu sa odredbama ovog sporazuma.

2. Ako prigovor smatra opravdanim i ako nije u mogućnosti da sam dođe do zadovoljavajućeg rješenja, nadležni organ će nastojati riješiti slučaj zajedničkim dogovorom s nadležnim organom druge države ugovornice, radi izbjegavanja oporezivanja koje nije u skladu sa ovim sporazumom. Svaki postignuti sporazum primjenjuje se bez obzira na vremenska ograničenja u unutarnjem zakonu država ugovornica.
3. Nadležni organi država ugovornica nastoje da zajedničkim dogovorom otklone teškoće ili nejasnoće koje nastaju pri tumačenju ili primjeni Sporazuma. Oni se mogu i zajednički savjetovati radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u slučajevima koji nisu predviđeni u ovom sporazumu.
4. Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno opštiti radi postizanja dogovora u smislu prethodnih stavaka. Ako je potrebno da se radi postizanja dogovora obavi usmena razmjena mišljenja, ona se može obaviti preko komisije sastavljene od predstavnika nadležnih organa država ugovornica.

Član 26.

RAZMJENA OBAVJEŠTENJA

1. Nadležni organi država ugovornica razmjenjuju obavijesti koje su potrebna za primjenu odredaba ovog sporazuma ili unutarnjih zakona država ugovornica koje se odnose na poreze obuhvaćene ovim sporazumom ako je oporezivanje koje oni reguliraju u skladu s ovim sporazumom. Svako obavještenje, tako razmijenjeno, smatra se tajnom i saopćava se samo licima ili tijelima koji se bave razrezom ili naplatom poreza na koje se odnosi ovaj sporazum.
2. Odredbe stava 1. ovog člana ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti tako da nadležnom organu jedne od država ugovornica nameću obvezu:
  - a) poduzima upravne mjere suprotne zakonima i upravnoj praksi te ili druge države ugovornice;

b) daje obavještenje koje se ne može dobiti po zakonima ili u uobičajenom upravnom postupku te ili druge države ugovornice.

c) daje obavještenje koje otkriva poslovnu ili službenu tajnu, ili poslovni postupak, ili obavještenje čije bi priopćenje bilo suprotno javnoj politici (javnom poretku).

Član 27.

DIPLOMATSKI I KONZULARNI PREDSTAVNICI

Odredbe ovoga Sporazuma ne utiču na porezne povlastice diplomatskih ili konzularnih predstavnika predviđene opštim pravilima međunarodnog prava ili odredbama posebnih dogovora.

Član 28.

STUPANJE NA SNAGU

Ovaj sporazum stupa na snagu tridesetog dana od dana kad su države ugovornice pismeno obavijestile jedna drugu da su izvršeni ustavni postupci za njegovo stupanje na snagu koji su propisani u odnosnim državama, a njegove odredbe će se primjenjivati u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu za svaku kalendarsku godinu koja počinje na dan ili nakon prvog dana januara kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je primljeno posljednje obavještenje.

Član 29.

PRESTANAK VAŽENJA

Ovaj sporazum ostaje na snazi sve dok ga ne otkáže jedna država ugovornica.

Svaka država ugovornica može otkazati ovaj sporazum dostavljanjem, diplomatskim putem, obavijesti o prestanku važenja najkasnije šest mjeseci prije kraja bilo koje godine posle pete godine od stupanja Sporazuma na snagu. U tom slučaju sporazum prestaje važiti u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu za svaku kalendarsku godinu koja počinje na dan ili nakon prvog dana januara kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je dana obavijest o prestanku važenja.

PROTOKOL

Prilikom potpisivanja Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Kraljevine Norveške o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine, potpisnici su se dogovorili da sljedeće odredbe čine sastavni dio Sporazuma:

1. Uz Član 10.

Stava 2. člana 10. Sporazuma dogovoren je polazeći od činjenice da: Norveška u vrijeme potpisivanja Sporazuma odobrava da se dividende koje isplaćuju norveška društva odbijaju od njihove dobiti pri obračunavanju obveze plaćanja norveškog nacionalnog poreza. Podrazumijeva se da će se, ako Norveška prestane da oporezuje društva prema sistemu podijeljenih stopa, voditi pregovori o izmjeni člana 10. Sporazuma.

2. Uz Član 11.

Odredbe člana 11. zasnivaju se na činjenici da, prema važećem poreznom zakonodavstvu Norveške i Jugoslavije na dan potpisivanja Sporazuma, ni jedna država ne zavodi porez po obustavi na kamatu koja nastaje u toj državi, a plaća se rezidentu druge države.

Obje države preuzimaju obvezu da stupe u pregovore o izmjeni spomenutih odredaba kad jedna od država pismeno obavijesti, diplomatskim putem, drugu državu o takvoj želji zbog činjenice da je zaveden porez po obustavi na kamate.